

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΛΟΡΔΟΣ ΠΑΛΜΕΡΣΤΟΝ.

Κατὰ τὴν δοθείσαν ἐν τῇ ἀγγελίᾳ τῆς Χρυσολίδος ὑπόσχεσιν ἐδημοσιεύσαμεν μέχρι τοῦδε μόνον βίους ἀνδρῶν φιλολόγων καὶ ποιητῶν, καὶ τὸ μέτρον τοῦτο θέλομεν ἀκολουθήσει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐφεξῆς. Τοῦτο ὅμως δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ νὰ ἐκθέσωμεν καὶ τοὺς βίους πολιτικῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ὅπως δὴ ποτε συνετέλεσαν εἰς εὐδυσίαν τῶν πραγμάτων τῆς ἡμετέρας πατρίδος ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος ἡμῶν μέχρι σήμερον. Πράττομεν τοῦτο καὶ διότι ἐπιθυμοῦμεν νὰ δώσωμεν τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις ἰδέαν τινὰ τοῦ μεγάλου πατριωτισμοῦ καὶ τῆς μερίμνης, ἣν ἔχουσιν οἱ μεγάλοι οὗτοι ἄνδρες περὶ τὰ κοινὰ τῆς πατρίδος τῶν πραγμάτων ἀσχολούμενοι, ἐξ ἄλλου δὲ ἵνα ἀποδείκνουμεν τὸν ὀρεγόμενον τῆς εὐγνωμοσύνης ὁρὸν πρὸς αὐτοὺς δι' ὅσον εὐργασθησαν πρὸς ἀπελευθέρωσιν καὶ ὑποστήριξιν τῆς ἡμετέρας πατρίδος.

Καταχωρίσαντες εἰς ἐν τῶν τελευταίων φύλων τῆς Χρυσολίδος τὸν βίον τοῦ μεγάλου φιλέλληρος καὶ σοφοῦ τῆς Γαλλίας Σατωμυριάδου πιστεύομεν ὅτι θέλομεν εὐχαριστήσῃ τὴν περιέργειαν τοῦ κοινῶς περιγράφοντες σήμερον καὶ τὸν βίον τοῦ μεγάλου πολέμου τῆς Ἀγγλίας καὶ εὐεργέτου τῆς Ἑλλάδος Λόρδου Παλμερστῶνος,

ἀνδρὸς δημοτικὴν ἀποκτήσαντος ὑπόληψιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι, ἔνεκεν τῶν φιλελληνικωτάτων αὐτοῦ προσπαθειῶν ἐπὶ τῶν τελευταίων ἡμῶν δοκιμασιῶν.

Ὁ ὑποκόμης Henry J. Temple Πάλμερστον, εἰς τῶν δικημοτέρων πολιτικῶν τῆς Ἀγγλίας, πατρίδα ἔχει τὴν Βροκτλάνδην κομητείαν τῆς Σουθαμπτόνως, γεννηθεὶς τὴν 20 ὁκτωβρίου 1784 ἐξ οἰκογενείας ἐνδόξου, ἐλκούσης τὴν καταγωγὴν τῆς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς κατακτήσεως τῆς νήσου Ἰρλανθίας. Εἰς τῶν προγόνων αὐτοῦ ὁ Γουλιέλμος Temple ὑπῆρξε πρέσβυς διάσῃμος τοῦ Καρόλου Β'. ὥστε ἐν τῇ οἰκογενείᾳ ταύτῃ ὁ πολιτικὸς βίος εἶναι πολὺ ἀρχαίως ἐποχῆς.

Τὰς πρώτας σπουδὰς τοῦ ἔκαμεν ὁ Πάλμερστον εἰς τὸ λύκειον τοῦ Harrow, ὅπου εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἔδειξε μεταξὺ τῶν συμμαθητῶν του εὐφυίαν καὶ τάσιν εἰς τὴν σπουδὴν μεγίστην. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν δὲ τῶν αὐτῶν σπουδῶν του μετέβη χάριν τελειοποιήσεως εἰς Ἐδεμβούργον καὶ κατόπιν εἰς Κνταβριγίαν. Τόσον δὲ ἐθαυμάζετο διὰ τὴν εὐφυίαν καὶ τὰς ἀρεὰς του, ὥστε ἅμα ἐνληλικωθείς ἐτέθη ὑποψήφιος ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Πανεπιστημίου ἐκ μέρους τῆς μερίδος τῶν Τόρεις, ἀντὶ τοῦ Κ. Πίττ ἀποθανόντος κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην (1806). Ἀλλ' ἡ ἐπιτυχία ἔσταψε

τὸν ἀντίπαλόν του Λόρδον Λανόρσον, τὸν ὁποῖον ὁ Λόρδος Πάλμερστον συνήντησε μετὰ πολλὰ ἔτη ὑπὸ τὴν σημαίαν τῶν Οὐγγῶν. Ἀποτυχὼν ὁμοῦς ἐκ τῆς ὑποψηφιότητος ταύτης ἐξελέχθη ἀντιπρόσωπος ἄλλης περιφέρειας, τῆς Νιουπόρτ, καὶ κατόπιν τῆς τοῦ πανεπιστημίου τῆς Κανταβριγίας, τὸ ὁποῖον ἀντεπροσώπευσεν ἐπὶ εἴκοσιν ὅλα ἔτη ἀπὸ τοῦ 1811 ἕως τοῦ 1834. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1835 μέχρι σήμερον ἀντιπροσώπευε τὴν πόλιν Τίβερτον ἄνευ ἀνταγωνισμοῦ.

Ὡς ἀντιπρόσωπος μεγίστην ἔδειξεν ἱκανότητα εἰς τὰ παρουσιασθέντα ζητήματα ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ, ὥστε μόλις εἰκοσιπενταετῆς ἀνέλαβε τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, τὸ ὁποῖον διετήρησεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀλλεπαλλήλων ὑπουργικῶν μεταβολῶν ὑπὸ τοὺς πρωθυπουργοὺς Πόρτλανδ, Περσεβάλ, Κασίλιριγ, Κάνιγγα καὶ Γκόντερικ. Φύσει μετρίῳφρων δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπιδιώξῃ ἀνωτέραν βαθμίδα δόξης, ἀν καὶ ἠδύνατο διὰ μικρῶν προσπαθειῶν νὰ τὸ κατορθώσῃ κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν τότε πολιτικῶν. Φιλάρεσκος εἰς ἄκρον ἐσύχναζεν εἰς τὰς συναναστροφάς, ἐν αἷς προσεπάθει ἀνάμιγνυόμενος μὲ τὸ ὥραϊον φύλον νὰ ἐπιδεικνύῃ τὴν εὐφυΐαν του. Ἀρεσκόμενος δὲ καθ' ὑπερβολὴν εἰς τὰ παρὰ κολουθοῦντα αὐτὸν ἐγκώμια ἐν αὐταῖς, περιεφρόνει οὕτως εἰπεῖν τὴν δόξαν, ἥτις ἠδύνατο νὰ τῷ προσγίγῃ ἐκ τῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ συζητήσεων. Οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες τῆς Ἀγγλίας, οἵτινες εἶχον γνωρίσει τὴν ἱκανότητα τοῦ Παλμερστόν, ἐδυσθύμουν διὰ τὴν ἀδιαφορίαν του ταύτην, καὶ ποτε ἀναφέρουσιν ὅτι ὁ Κάνιγγ στενοχωρούμενος ὑπὸ τῶν βελῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἀνέκραξεν « ἅς ἡδυνάμην νὰ τοῖς ἀντιτάξω τὸν Παλμερστόνα. »

Ἡ περὶ τὰ πολιτικὰ ὅμως φαινόμενη αὕτη ἀδιαφορία του ἔληξεν ὅταν ἐπαιρουσιάσθη εἰς τὸ Κοινοβούλιον τὸ περὶ χειραφετήσεως τῶν καθολικῶν ζήτημα. Ἡδύνατο νὰ παρομοιωθῇ ὁ Πάλμερστον μὲ ἄνθρωπον ἐξεγερθέντα ἐκ βαθέως καὶ μακροῦ ὕπνου, καὶ ἀναλαμβάνοντα τὸ ἔργον του. Τοσαύτην κατὰ τὴν κοινοβουλευτικὴν ταύτην πάλιν ἀνέπτυξεν εὐγλωττίαν, μεστὴν ἐπιχειρημάτων ἐπιδεξίων καὶ ἔντονον, καὶ τοσοῦτον κατεκεραυνοβόλησε τοὺς ἀντιπάλους του, ὥστε ὁ θαυμασμὸς τοῦ κοινοῦ ὑπῆρξε μέγας· οἱ ἔντεχνοι λόγοι του τυπωθέντες ἀνὰ χιλιάδας ἀπλήστως ἀνεγινώσκοντο ὑπὸ πάντων.

Μὴ συμβιβάζόμενος μὲ τὸν λόρδον Βελιγκτῶνα, εἰήτησε τὴν ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου παραίτησίν του.

Ἐκτοτε ἐπὶ τινα χρόνον ἐπολιτεύθη κατὰ τὰς ἰδίαις του πεποιθήσεις· φρονῶν ὅμως ὅτι ἔπρεπε νὰ ταχθῇ εἰς μίαν ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν μερίδων, ὅπως δύναται νὰ ὠφελῇ τὴν πατρίδα του, ἐπροτίμησε τὴν τῶν φιλελευθέρων, εἰς ἣν συνετάσσετο τότε καὶ ἡ κοινὴ γνώμη ἐν Ἀγγλίᾳ.

Ἡ Ἰουλιανὴ ἐπανάστασις ἐπροκάλεσε τὴν πτώσιν τῆς μερίδος τῶν Τόρεις, ἐναντίον τῶν ὁποίων, πρωταγωνιστὴς μάλιστα εἰς τὴν κατ' αὐτῶν πάλιν ἦτο καὶ ὁ Λόρδος Παλμερστόν. Ἐνεκα τούτου ἔλαβε μέρος εἰς τὸ σχηματισθὲν ὑπὸ τοῦ κόμητος Γρεῦ ὑπουργεῖον ὡς ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἐλθὼν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἔδειξε τόσην ἱκανότητα καὶ ἐνέργειαν, ὥστε πάντες ἐπίσταντο ὅτι ἦτον ὁ μόνος κλάδος εἰς ὃν ἤθελεν εὐδοκιμήσει. Ἐγκολπωθεὶς καὶ ὑποστηρίξας μετὰ ζέσεως τὴν ὑπὸ τοῦ Κάνιγγος ἐγκαινισθεῖσαν πολιτικὴν, εἰργάσθη μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ Βελγίου, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀνακτήσει τότε τὴν ἀνεξαρτησίαν του. Ὡς ἐπιδεξιὸς πολιτικὸς οὐδόλως ἔδωκε προσοχὴν ἐπὶ τῶν βιενναίων συνθηκῶν καὶ τῶν ἐχθρικῶν διαθέσεων τῶν βορείων Κρατῶν, ἀλλ' ἐπροσπάθησε νὰ ἀποκαταστήσῃ τοὺς Βέλγους· κράτος ἐλεύθερον καὶ συνταγματικόν. Ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Γαλλίας κατάρθωσε νὰ περιλάβῃ τὴν χώραν ταύτην διαρκούσης τῆς ἐν Λονδίνῳ συνόδου εἰς τὴν χορείαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, καὶ τὸ ὅλον τοῦ ἔργου ἐξεψε διὰ τῆς ἐκλογῆς βασιλέως, ἀνατραφέντος καὶ θαυμάζοντος τὰς ὑγίαις ἀγγλικὰς ἀρχάς, τοῦ Λεοπόλδου. Ὁ βασιλεὺς οὗτος, ὁ νέωρ τῶν ἡγεμόνων τῆς Εὐρώπης, ἀνταλαβὼν τὰς ἡνίκας κράτους μόλις ἀνακτήσαντος τὴν ἀνεξαρτησίαν του, ἀποκατέστησεν αὐτὸ εὐδαιμον, θαυμάζόμενον ὑπὸ πάντων διὰ τὰ πλούτη καὶ τὸν πολιτισμὸν του. Ἀγαπώμενος ὡς πατὴρ ὑπὸ τῶν ὑπηκόων του, ἐπισύρει τὴν κοινὴν ὑπόληψιν τῆς Εὐρώπης διὰ τὴν ὑγίαν πολιτικὴν, ἣν ἀκολουθεῖ καὶ διὰ τὴν εὐδαιμονίαν ἣν παρέσχε τοῖς ὑπηκόοις του κατὰ τὴν μακράν του βασιλείαν. Βίσκανος δαίμων ἀπέτρεψεν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἡμετέραν πατρίδα, ὡς εἶχεν ἀποφασισθῇ, διότι ἐὰν ἤρχετο, σήμερον ἠθέλαμεν κατορθώσει καὶ ἡμεῖς νὰ ἐπισύρωμεν τὴν εὐμένειν καὶ τοὺς ἐπαίνους τῆς Εὐρώπης. καὶ δὲν ἠθέλαμεν ἀπωλέσει ματαίως τριακονταετὲς διάστημα, κυλιόμενοι εἰς τὸν βόρβορον τῆς ἐξωνήσεως τῶν συνειδήσεων καὶ τῆς διαφθοράς. Ἐπέπρωτο ἡ ὥραία πατρίς μας νὰ ὑποστῇ τοσαύτας δοκιμασίας! ἔχομεν ὅμως πλείστας ἐλπίδας ὅτι θέλομεν ἰδεῖ καὶ ἡμεῖς ἡμέρας εὐτυχείας.

Ὁ Λόρδος Παλμερστών ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν εὐ-
τυχὴ ταύτην λύσιν τῆς ὑποθέσεως τοῦ Βελγίου,
ἠναγκάσθη νὰ παραβλέψῃ τὰ συμφέροντα ἐτέρου
λαοῦ, ἐπίσης τὴν κοινὴν συμπάθειαν ὑπὲρ αὐτοῦ
κινούντος, τῶν Πολωνῶν, ὑπὲρ τῶν ὁποίων εἴτε
νικόντων εἴτετῆτωνμένων οὐδεμιαν ἐδειξεν ἐνέργειαν.

Ἐπὶ ἐτέρον ζητήματος ἐπελθόντος τότε ἐδείξε
μεγάλην δραστηριότητα καὶ πολιτικὴν σύνεσιν.
Κηρυχθεὶς κατὰ τῶν διεκδικούντων τοὺς θρόνους τῆς
Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλλίας ὑπεστήριξε τὰς νεα-
ρὰς βασιλίσσας Δόνα Μαρίαν καὶ Ἰσαβέλλαν μ' ὁ-
λας τὰς κατ' αὐτῶν ἐνεργείας τῆς ἀριστοκρατι-
κῆς μερίδος. Ἡ συναφθεῖσα συνθήκη συμμαχίας
μεταξὺ Γαλλίας, Ἀγγλίας, Ἰσπανίας καὶ Πορτο-
γαλλίας, δι' ἧς ὑπεχρεοῦντο οἱ συμβαλλόμενοι
νὰ ὑποστηρίξωσι τὰς μοναρχίας τῶν δύο τελευ-
ταίων κρατῶν κατὰ πάσης ἐσωτερικῆς ἀντιδρά-
σεως καὶ ἐξωτερικῆς ἐπιδρομῆς, ὀφείλεται εἰς
τὰς ἐνεργείας τοῦ Παλμερστώνος. Τοσάυτην ὅμως
καταβλῶν ὑπὲρ τῶν θρόνων τῶν ἐπικρατειῶν τού-
των μέριμναν, οὐδὲως παρημέλησε τὰς φιλελευ-
θέρους αὐτοῦ ἀρχάς, καθότι ἐκηρύχθη, ὡς πάν-
τοτε, ὑπέρμαχος τοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ συστή-
ματος ἐν ταῖς χώραις ταύταις, μηδενίσας τὰς ἐ-
νεργείας τῶν ἀπολυτοφρόνων. Καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ
βασιλίσσα τῆς Ἰσπανίας ἠθέλησε νὰ κυβερνήσῃ
ἀπολύτως ὁ Πάλμερστων ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῆς με-
ρίδος τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ φιλελευθέρων, καὶ
ἐμποδίσας τὴν θριαμβευτικὴν εἰσόδον τῶν ἐπανα-
στατῶν εἰς Λισαβῶνα, ἔθεσε τὰς βάσεις νέου συν-
ταγματικοῦ πολιτεύματος.

Καὶ ἐπὶ ἄλλων ζητημάτων ἤττον σπουδαίων
κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην παρουσιασθέντων εἰς
τὸν πολιτικὸν ὁρίζοντα εἰργάσθη μετ' ἐπιδεξιό-
τητος καὶ θάρρους, ἕως οὗ ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ
προέδρου τοῦ ὑπουργείου Μελβουρνού τὸν ἠνάγκ-
ασε νὰ ἀφήσῃ τὸ ὑπουργικὸν ἐδῶλιον καὶ νὰ
ἐπανέλθῃ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον. Ἀλλ' ἡ ἀπομά-
κρυνσις τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς διευθύνσεως τῶν κοινῶν
πραγμάτων δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ, διότι τὸν ἀπρί-
λιον τοῦ ἐπομένου ἔτους ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ὑπουρ-
γεῖον τῶν ἐξωτερικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπουργικῆς τοῦ ταύτης περιόδου τὰ
σπουδαιότερα πολιτικὰ ζητήματα ἐπαρουσιάσθη-
σαν. Τὸ ζήτημα τῆς Ἀνατολῆς ἐπέσυρε κυρίως
τὴν προσοχὴν του. Ἀντὶ νὰ ὑποστηρίξῃ ὡς ἐπρατ-
τεν ὁ ἀρχηγὸς τῆς Γαλλικῆς κυβερνήσεως Οἰέρ-
σος τὴν ὑπὸ τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ κινηθεῖσαν ἐπανά-
στασιν κατὰ τοῦ Σουλτάνου, καὶ οὕτως ἐξασθενῶν

τὴν ὀθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν, νὰ διανοίξῃ τὴν
ὁδὸν τῶν κατακτητικῶν ἐπὶ τῆς Κωνσταντινουπό-
λεως σχεδίων τῆς Ῥωσσίας, ὁ Πάλμερστων ὑπὸ
μόνης τῆς ἰδέας τοῦ μεγαλείου καὶ τῶν συμφε-
ρόντων τῆς πατρίδος τοῦ ἐμπνεόμενος κατάρθω-
σε νὰ συναφθῇ ἡ μεταξὺ Ἀγγλίας, Αὐστρίας,
Τουρκίας καὶ Ῥωσσίας περίφημος συνθήκη τῆς 15
Ἰουλίου 1840 ἡ καλουμένη τῆς τετραπλῆς συμ-
μαχίας· ὁ Μεχμέτ Ἀλῆς ἠναγκάσθη οὕτω νὰ
παραιτηθῇ τῆς νικηφόρου κατὰ τοῦ Σουλτάνου
ἐπανάστασός του καὶ ὑπεχρεώθη νὰ ἀποδώσῃ
τὴν Συρίαν καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν κυριαρχίαν τῆς
Τουρκίας. Εἰς τὴν συνθήκην ταύτην ἡ Γαλλία δὲν
ἐπέστη νὰ λάβῃ μέρος, καὶ ἴσως τοῦτο ἤθελε κα-
ταστῇ αἰτία Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου εἰ μὴ ἀπεμακρύ-
νετο ὁ Οἰέρσος τῆς διευθύνσεως τοῦ Γαλλικοῦ
ὑπουργείου.

Ἡ ἐπιτυχὴς ἐνέργειά του ἐπὶ τῆς σπουδαίας
ταύτης ὑποθέσεως ἐταπεινώσε τὴν Γαλλίαν, καὶ
ἐδραίωσε παρὰ ποτὲ τὴν ἀγγλικὴν πολιτικὴν ἐν
τῇ Ἀνατολῇ ἔνεκα δὲ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ταύτης
ὁ Λόρδος Πάλμερστων κατέστη τὸ εἰδωλὸν τῆς
κοινῆς γνώμης τοῦ ἀγγλικοῦ ἔθνους καὶ ἀνεδείχθη
ὁ πράγματι ἀρχηγὸς τοῦ ὑπουργείου.

Μετά τινα καιρὸν παρητήθη ἐκ νέου τοῦ ὑπουρ-
γείου καὶ ἔμεινεν ἐκτὸς τῶν πραγμάτων ἐπὶ πεν-
ταετίᾳ σχεδὸν ἀπὸ τοῦ 1844—1846, ὅτε τὸν
ἰούλιον τοῦ ἔτους τούτου ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ὑπουρ-
γεῖον τῶν ἐξωτερικῶν. Κατὰ δὲ τὴν ὑπουργικὴν
περίοδόν του ταύτην συνέβη ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις
τοῦ φεβρουαρίου, ἥτις παρ' ὀλίγον ἐκλόνιζεν ὅλους
σχεδὸν τοὺς θρόνους τῆς Εὐρώπης. Ἐν Ἀγγλίᾳ
ἀπεναντίας ἐδραϊώθη τὸ τῶν Οὐγγίων κόμμα,
διότι ὁ Πάλμερστων ἔσπευσε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν
γαλλικὴν δημοκρατίαν, ἐπιδοκιμάσας τὴν εἰρηνι-
κὴν προκήρυξιν τοῦ Λαμαρτίνου. Ἰπέθαλψε κατό-
πιν τὴν ἐπανάστασιν τῆς Βιέννης καὶ τοῦ Βερολί-
νου καὶ ὑπεστήριξε τὸν βασιλέα Λεοπόλδον, κηρυ-
χθεὶς ἐναντίον τῆς δημοκρατικῆς ἐν Βελγίῳ με-
ρίδος. Ὑπερεκθειάζων δὲ τὰς μεταρρυθμίσεις τοῦ
Πίου Θ'. καὶ βλέπων ἀταράχως τὰς νικηφόρους
προόδους τοῦ βασιλέως Καρόλου Ἀλβέρτου, σκο-
πὸν προέθετο νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἰταλοὺς ἐπανά-
στάτας, εἰς οὓς βραδύτερον ἔδωκε καὶ χεῖρα βοη-
θείας· καὶ ἤδη ἐργασθεὶς ὑπὲρ τῶν Ἰταλῶν ἐγ-
κατέλειπεν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν τύχην τοὺς Οὐγ-
γρους ἡρωϊκῶς ἀγωνιζομένους ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρ-
τησίας τῶν ἐναντίον τῆς Αὐστρίας καὶ Ῥωσσίας.

Κατὰ δὲ τὸ 1850 ἐπῆλθε τὸ γνωστὸν τοῖς

πᾶσι ζήτημα τοῦ Πασιφίκου, τοῦ ὁποίου τὰς ἀπαιτήσεις ὑποστηρίζουσα ἡ Ἀγγλία ἀπέκλεισε τοὺς λιμένας καὶ τὰ παράλια τῆς Ἑλλάδος. Διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Γαλλίας καὶ κατόπιν σφοδρῶν συζητήσεων καὶ ἐξηγήσεων, μετὰ τὰς ὁποίας ὁ Γάλλος πρεσβευτὴς ἀπεσύρθη δι' ὀλίγας ἡμέρας τοῦ Λονδίνου, ὁ ἀποκλεισμός οὗτος ἤρθη. Ἡ πρὸς τὴν Ἑλλάδα δυσμένεια αὕτη τοῦ Παλμερστῶνος ἐπήγαγεν ἐκ τοῦ πρὸς τὸν ἤδη ἔκπτωτον βασιλέα Ὁθωνα μίσους του. Κατανοήσας ἐκτοτε τὴν ἐναντίαν τῶν ἀληθῶν συμφερόντων τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους στρεβλὴν πολιτικὴν τοῦ ἡγεμόνος τούτου καὶ τὴν ἀνικηνότητα καὶ ἀδιαφορίαν του ὡς πρὸς τὴν διευθέτησιν καὶ διάρθρωσιν τῶν ἐσωτερικῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος, ἐφάρετο δυσμενῶς πρὸς αὐτὸν καὶ τὰς ἑλληνικὰς ὑποθέσεις.

Ἐκ τῆς ὑποθέσεως ταύτης τῆς Ἑλλάδος ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξέλθῃ τῆς μονώσεως εἰς ἣν εὐρίσκατο τότε ἡ Ἀγγλία, καὶ νὰ συνάψῃ στενωτέρας μετὰ τῶν μεγάλων δυνάμεων σχέσεις ὅθεν καὶ περιποιούμενος τὴν Ῥωσσίαν παρέδωκε τὰ τῆς Δανίας συμφέροντα εἰς τὸ ζήτημα τοῦ Ὀλστέιν. Ἀλλ' αἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐπελθοῦσαι ἀνησυχίαι ἔνεκα τῆς κατὰ τῶν ἀπολύτων ἡγεμόνων ἐχθρικῆς διαθέσεως τοῦ ὑπουργείου του, καὶ ἐκ τῆς θριαμβευτικῆς εἰσόδου τῶν προσφύγων Οὐγγρων, πρὸς δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐσπευσμένης ἐπιδοκιμασίας τῶν ἐν Γαλλίᾳ τελεσθέντων, ἣν ἔδωκε χωρὶς τῆς συμβουλῆς τῶν συναδέλφων του, κατακριθεὶς ἠναγκάσθη νὰ ἀποσυρθῇ τοῦ ὑπουργείου, ἀντικατασταθεὶς ὑπὸ τοῦ λόρδου Γρανβίλ κατὰ τὸν δεκέμβριον τοῦ 1851· ὀλίγους μῆνας βραδύτερον ἐξεδικήθη πληρέστατα τὸν διάδοχόν του, διότι δι' ἐπιτηδείας ἀντιπολιτεύσεως εἰς τι περὶ ἐθνοφυλακίης νομοσχέδιον, ἐπήνεγκε τὴν ἀνατροπὴν ἐλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου. Ὅτε δὲ ὁ λόρδος Ἀβερδίνος παρηγγέλθη νὰ σχηματίσῃ ὑπουργεῖον καὶ ἐκ τῶν δύο μερίδων, ἐπρότεινε καὶ εἰς τὸν Παλμερστῶνα νὰ συμμετέλῃ αὐτοῦ. Ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐσωτερικῶν, ἐπήνεγκεν εἰς τὸν κλάδον τοῦτον βελτιώσεις σπουδαίας, αἵτινες συνετέλεσαν ὅχι ὀλίγον εἰς αὐξήσιν τῆς δημοτικότητός του. Τέλος κατὰ τὸν ἐκτώριον τοῦ 1855 ἀνέλαβε τὴν πρωθυπουργίαν μετὰ τὸν τίτλον πρώτου λόρδου τοῦ θησαυροφυλακείου. Κατὰ τὴν ὑπουργικὴν του ταύτην περιόδον παρέσχε μέγιστα τεκμήρια τῆς διπλωματικῆς ἐκείνης ἐνδότητος ἔνεκα τῆς ὁποίας ἡ ἐπιρροὴ τῆς Ἀγγλίας μεγάλως ἐπεξετάθη ἐφ' ὅλων τῶν ἐθνῶν. Μόλις ἡ συνθήκη τῶν Παρισίων ὑπεγράφη κατὰ τὴν 30 μαρτίου 1856, ἀποσπασθεὶς αἰφνης τῆς Γαλλίας ἐζήτησε μετὰ τῆς Αὐστρίας τὴν μὴ ἐπέμβαισιν ἐν ταῖς Παριστροῖς ἡγεμονίαις, ἀντέστη δὲ ἔνεκεν συμφέροντος καθαρῶς ἀγγλικῷ καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς

τομῆς τοῦ Σουεῖ μετὰ ἰσχυρογνώμοσύνης ἀκαταβλήτου. Ὅτε δὲ ἡ Βουλὴ τῶν κοινοτήτων ἀπεδοκίμασε τὴν πορείαν ἣν ἐτήρησε τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὸν πόλεμον τῆς Κίνας, ἠναγκάσθη νὰ προβῇ εἰς τὴν διάλυσίν της. Τὸ ὑπουργεῖον τότε ὤφειλε νὰ παλαίσῃ κατὰ τῆς μεγάλης τῶν Ἰνδιῶν ἐπαναστάσεως, ἣν καὶ κατέστειλε μετὰ τινὰ καίρῳ. Ἀλλ' ἡ πρὸς τὴν Γαλλίαν διαγωγὴ του πολλὰς τῷ ἐπροξένησε δυσχερείαι, ἔνεκα τῶν ὁποίων καὶ ἐγκατέλειψε κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1858 τὸ ὑπουργεῖον καὶ ὅμως ἐξηκολούθει νὰ ἀπολαμβάνῃ μερίσσης ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ ἐπιρροῆς.

Ἐξηκολούθησε δὲ πολιτευόμενος καὶ μακρὰν τῶν πραγμάτων μετριοτήτα καὶ σύνεσιν τὸν μεγάλον πατριωτισμὸν του ἐμφανίζοντας, καὶ δὲν ἤργησε νὰ ἀναλάβῃ ἐκ νέου τὰς ἡνίας τῶν πραγμάτων τῆς πατρίδος του, βασιζόμενος εἰς τὴν εὐνοίαν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς κοινῆς γνώμης.

Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περιόδον τῆς ἀρχῆς τοῦ ἥτις καὶ μέχρι σήμερον διαρκεῖ, ἔδειξε τὴν μεγάλην καὶ ἀκαράδαντον ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν τῶν ἐθνότητων πεποιθήσιν του, ὑποστηρίξας τὴν Ἰταλικὴν ἐνότητα καὶ τοὺς ἀτυχεῖς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν ἀγωνιζομένων εἰσέτι Πολωνούς. Συμβάσης πρὸ ὀλίγων μηνῶν καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, ἔδειξε καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας τὴν αὐτὴν εὐνοίαν. Αἱ ἐνέργειαι τοῦ πρὸς εὐρεσιν καταλλήλου ἡγεμόνος διὰ τὸν ἑλληνικὸν ὄρον καὶ ἡ πρωτοβουλία του εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου ἠύξησαν τὴν πρὸς τὴν Ἀγγλίαν ὀφειλομένην εὐγνωμοσύνην τῶν Ἑλλήνων, τὸ δὲ ὄνομά του κατέστησε δημοτικὸν παρ' αὐτοῖς.

Ὁ Λόρδος Παλμερστῶν καὶ τοι ὑπὸ πολλῶν προσβαλλόμενος, ἰδίᾳ δὲ ὑπὸ τοῦ Κ. Ουκάρδου καὶ τοῦ κόμητος Φικελμάντου, εἶναι εἰς τῶν ἐξοχωτέρων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Ἀγγλίας· οὐδεὶς μάλιστα δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς αὐτὸν κατὰ τὴν ἐπιδεξιότητα τῶν συνδυασμῶν καὶ τὴν ἐπιτυχὴ διάκρισιν τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων καὶ κατὰ τὴν τόλμην καὶ ἀποφασιστικότητα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεών του. ἔχει μοναδικὴν ἱκανότητα νὰ διακρίνῃ τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους γινώσκει νὰ μεταχειρίζηται πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σχεδίων του, ἅτινα ἀείποτε προτίθενται τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν δόξαν τῆς πατρίδος του. Μὴ ἔχων ὠρισμένην μερίδα, ὡς οἱ λοιποὶ πολιτικοὶ τῆς Ἀγγλίας, στηρίζεται μᾶλλον στερεῶς εἰς τὴν πεποίθησιν τῆς ἱκανότητός του καὶ εἰς τὴν δημοσίαν γνώμην, ἣν ἀντιπροσωπεύει.

Ἐλθὼν εἰς γάμον κατὰ τὸ 1839 μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ κόμητος Μελβουρνου, δὲν ἀπέκτησε τέκνα, θέλει ἀφήσῃ ὅμως περιφανὲς ὄνομα καὶ μεγάλην μνήμην.